

Diversiteit en burgerschap in de historische onderwijspraktijk (A005386)

Cursusomvang	<i>(nominale waarden; effectieve waarden kunnen verschillen per opleiding)</i>		
Studiepunten 5.0	Studietijd 150 u	Contacturen	40.0 u
Aanbodsessies en werkvormen in academiejaar 2023-2024			
A (semester 2)	Nederlands	Gent	hoorcollege werkcollege zelfstandig werk peer teaching

Lesgevers in academiejaar 2023-2024

De Wever, Bruno	LW03	Verantwoordelijk lesgever
De Langhe, Sofie	LW03	Medewerker
Lafrarchi, Naïma	LW03	Medewerker
Rombaut, Eef	LW03	Medewerker
Van Doorsselaere, Joris	LW03	Medewerker

Aangeboden in onderstaande opleidingen in 2023-2024

	stptn	aanbodsessie
Educatieve Master of Science in de talen (afstudeerrichting Afrikaanse talen en culturen)	5	A
Educatieve Master of Science in de talen (afstudeerrichting Oost-Europese talen en culturen)	5	A
Educatieve Master of Science in de talen (afstudeerrichting Oosterse talen en culturen)	5	A
Educatieve Master of Science in de cultuurwetenschappen (afstudeerrichting archeologie)	5	A
Educatieve Master of Science in de cultuurwetenschappen (afstudeerrichting geschiedenis)	5	A
Educatieve Master of Science in de cultuurwetenschappen (afstudeerrichting kunstwetenschappen)	5	A
Master of Arts in de geschiedenis	5	A

Onderwijstalen

Nederlands

Trefwoorden

Burgerschap, diversiteit, multiperspectiviteit, geschiedenisonderwijs

Situering

In de 21ste eeuw kan onderwijs in geschiedenis en cultuurwetenschappen zich minder dan ooit veroorloven om één perspectief van het verleden op te leggen door een canon van inhouden in te prenten. Uit onderzoek blijkt dat canonieke historische waarheden opleggen geenszins kritisch burgerschap bevorderen. Ze staan haaks op een wetenschappelijk verantwoorde en dus multiperspectivistische realiteitsopvatting.

Inhoud

De leerinhouden bestaan uit drie delen.

- Deel 1: Inzicht verwerven in theorieën en praktijkvoorbeelden van de omgang met de burgerschap en diversiteit in historische onderwijspraktijken, waarbij diversiteit zich uitstrekt over uiteenlopende zaken (etnisch-cultureel, gender, leeftijd, economisch, geografisch, ...);
- Analyse van didactische teksten (Eindtermen, leerstofbeschrijvingen, leerplannen, ...),

academische teksten van onderwijskundigen, historici en cultuurwetenschappers en beleidsteksten (Departement onderwijs, Europese Unie, Verenigde Naties...);

- Behandeling van casussen m.b.t. diversiteit en burgerschap
- Deel 2: Historisch, didactisch en pedagogisch verantwoorde lesvoorbereidingen leren maken (historisch, didactisch en pedagogisch) met diversiteit en burgerschap als leerdoel en in lespraktijken geschiedenis en/of cultuurwetenschappen vertalen.
- Deel 3: Praktische toepassing in de vorm van participatie aan de 'Geschiedenisprijs' van de UGent.

De jaarlijkse 'Geschiedenisprijs' van de Opleiding Geschiedenis van de UGent wil jongeren op een laagdrempelige en inclusieve wijze laten kennis maken met geschiedenis als discipline. Hij richt zich op leerlingen uit de twee laatste graden SO die onder de leiding van hun leraar geschiedenis een geschiedenisproject rond een bepaald thema uitwerken en verdedigen voor een jury. Dit gebeurt tijdens de Verleden Week.

Binnen dit vak heeft de 'Geschiedenisprijs' als doel om een leeromgeving te creëren waarin studenten competenties oefenen. Studenten participeren aan een atelier 'Geschiedenisprijs' voor en tijdens de Verleden Week. Zij geven bereiden de 'Geschiedenisprijs' voor en geven inhoudelijke en vormelijke ondersteuning aan de leraars en leerlingen die hun project presenteren aan de jury. Hierbij staat teamwork voorop waarbij elke student zijn/haar verantwoordelijkheid neemt.

Enkele van de leeractiviteiten zijn (niet-exhaustief):

- uitwerken van een thema en leerdoelstellingen voor de deelnemende leerlingen en scholen
- wervende uitnodigingstekst schrijven voor scholen/website
- opmaken van programmaboekje van het toonmoment
- voorbereiden, praktische organisatie van toonmoment en prijsuitreiking
- interviews afnemen van de deelnemende leerlingen, leerkrachten, juryleden, ...
- sociale media (Instagram, fb, LinkedIn, ...) en website ontwikkelen aangaande de Geschiedenisprijs, inclusief de prijsuitreiking.
- documenteren van de 'Geschiedenisprijs' (tekst, foto's, filmpjes, blogs, vlogs...)
- reflecteren over de 'Geschiedenisprijs' (verduurzamen, hoe scholen betrekken, evaluatiecriteria ingediende projecten, ...)

Begincompetenties

Voor deel 2 is het volgen van een onderwijstraject of een vakdidactiek in de Eduma Cultuurwetenschappen noodzakelijk aangezien de basiskennis voor het maken van een lesvoorbereiding geschiedenis en/of cultuurwetenschappen gekend moet zijn.

Eindcompetenties

- 1 Gespecialiseerde theoretische en praktische domeinspecifieke kennis beheersen, uitbreiden, actualiseren, verbreden, verdiepen
- 2 Gespecialiseerde theoretische en praktische (vak)didactische kennis beheersen, uitbreiden, actualiseren, verbreden, verdiepen
- 3 Deelnemen aan het maatschappelijke debat vanuit een persoonlijk maatschappelijk engagement en met het oog op perspectiefverbreding
- 4 Creëren van een positieve, veilige en krachtige *evidence informed* leeromgeving die aansluit bij de beginsituatie van de lerenden en responsief is ten aanzien van de diversiteit in de leergroep
- 5 Een positief leefklimaat creëren en door doelgerichte activiteiten en formele en informele interacties de brede persoonlijke, intellectuele en maatschappelijke ontplooiing van leerlingen ondersteunen, met respect voor hun sociale, culturele en levensbeschouwelijke achtergrond
- 6 Verscheidene historische en actuele verschijnselen analyseren vanuit meerdere perspectieven en die analyse toepassen in relevante en multiperspectivistische geschiedenislessen.
- 7 Toepassen van de theoretische en praktische domeinspecifieke kennis, inzichten en attitudes in een didactisch project waarbij diversiteit en burgerschap binnen het geschiedenisonderwijs centraal staan.

Creditcontractvoorwaarde

De toegang tot dit opleidingsonderdeel via creditcontract is open: de student houdt zelf rekening met voorkennis uitgedrukt in begincompetenties

Examencontractvoorwaarde

Dit opleidingsonderdeel kan niet via examencontract gevolgd worden

Didactische werkvormen

Groepswerk, hoorcollege, microteaching, project, werkcollege, zelfstandig werk

Toelichtingen bij de didactische werkvormen

Deel 1: hoor- en werkcolleges colleges (15 contacturen)

Deel 2: werkcollege, zelfstandig werk, werkstuk, microteaching (5 contacturen)

Deel 3: project, groepswerk (10 contacturen)

Werkstuk bestaat uit het opmaken van een lesvoorbereiding; microteaching bestaat uit het presenteren van lessen waarin de historische competentie en de burgerschapscompetentie aan bod komen. Het project en groepswerk worden gerealiseerd binnen de 'Geschiedenisprijs'.

Leermateriaal

Een reader aangeboden op Ufora met teksten over burgerschap en diversiteit. Die teksten variëren van didactische teksten (leerstofbeschrijvingen, leerplannen, ...), academische teksten van onderwijskundigen en historici tot beleidsteksten (Eindtermen, Naties, Europese Unie, Verenigde Naties...).

Referenties

Vakinhoudelijke studiebegeleiding

Ondersteuning door (praktijk)assistenten, onderwijsdidactici en onderwijsbegeleiders

Evaluatiemomenten

niet-periodegebonden evaluatie

Evaluatievormen bij periodegebonden evaluatie in de eerste examenperiode

Evaluatievormen bij periodegebonden evaluatie in de tweede examenperiode

Evaluatievormen bij niet-periodegebonden evaluatie

Participatie, werkstuk, verslag

Tweede examenkans in geval van niet-periodegebonden evaluatie

Niet van toepassing

Toelichtingen bij de evaluatievormen

De drie delen van de leerstof wordt afgesloten met een apart evaluatiemoment.

- Essay over reader en hoorcolleges (deel 1 van de leerstof)
- Werkstuk en presentatie (deel 2 van de leerstof)
- Actieve participatie aan de voorbereiding, organisatie en uitvoering van de 'Geschiedenisprijs'. (Zelf-)reflectie over de 'Geschiedenisprijs' in een verslag.

Eindscoreberekening

30% essay - 35% werkstuk en presentatie - 35% participatie aan project en groepswerk

Bij ongegronde afwezigheid bij de werkcolleges, presentaties en het project/groepswerk kan de student niet slagen.

Faciliteiten voor werkstudenten

Leerstof van de hoorcolleges kan verworven worden door zelfstudie van de reader

Verplichte aanwezigheid in de werkcolleges, de microteachings en het project/groepswerk